

HANS MULDER: „NA VEERTIG JAAR IN HET ONDERWIJS, KRIJG IK OVERMORGEN EEN HEEL ANDER LEVEN”

ALPHEN - HET KAN RAAR LOPEN. TOEN HANS MULDER VOORTIJDIG DE HBS VERLIET, HAD HIJ NIET BEPAALD VOOR OGEN ZELF ONDERWIJZER TE WORDEN. VIJF JAAR LATER WERD HIJ DAT TÓCH; IN HET VERRE ALPHEN AAN DEN RIJN EN MET DE GEDACHTE OP KORTE TERMIJN TERUG TE VERHUIZEN NAAR HET OOSTEN DES LANDS. DUS NIET. MORGEN NEEMT HIJ AFSCHIED VAN DE KAMELEON, NA VIER DECENIA ACTIEF TE ZIJN GEWEEST IN HET ALPHENSE ONDERWIJS.

Door Jolanda van Luinen

OVER KEUZES MAKEN

Je hebt destijds de hbs niet afge maakt, maar bent toch goed terechtgekomen. Vertel eens?

„Vlak voor de overgang van hbs-4 naar het vijfde jaar ben ik van school geschopt, vanwege een ruzie met mijn leraar Frans. Tijdens een dictee had ik één keer kort gespiekt, maar nadat hij me had betrappt, maakte de leraar ervan dat hij me het hele uur al bezig had gezien. Ik moest worden tegengehouden, anders had ik hem van woede aangevlogen. Wat wil je: ik was 17. De directie besloot mij geen cijfer voor Frans op mijn eindrapport te geven, maar mij voor de start van het eind-examenjaar een herexamen voor dat vak te laten doen. Daar bedankte ik voor.”

„Van huis uit was er geen dwang om op de hbs te blijven, dus hebben we gekeken naar andere mogelijkheden. Mijn vader stelde voor dat ik naar de hts of lerarenopleiding zou gaan of anders in de Zutphense pettenfabriek zou gaan werken. Dat laatste wilde ik niet, dus ging ik naar de kweekschool in Deventer. Hoewel ik dus geen onderwijzer in hart en nieren ben, heb ik nooit spijt gehad van die opleiding. Vanaf de eerste dag voor de klas vond ik het leuk om met kinderen te werken. Na vier jaar behaalde ik mijn lagere akte en het jaar daarop mijn hoofdakke, met een aantekening voor gymnastiek. Na mijn dienstplicht als sergeant sportinstructeur solliciteerde ik op zo'n tien vacatures. Ik kon er al snel uit drie kiezen. Het werd de Kennedyschool in Alphen aan den Rijn, waar een nieuwe flat aan de Plutostraat bij hoorde. Vooral dat laatste sprak ons aan, want mijn vrouw en ik waren net getrouwd. Dus Alphen werd het. Onze intentie was om een jaar of vijf hier te blijven en dan terug te gaan naar het oosten.”

Dat heb jullie uiteindelijk niet gedaan. Waardoor veranderden de plannen?

„Ik had een paar jaar een aantal groepen gedraaid op de Kennedyschool, toen in het schooljaar '73/'74 de Diamantstraat erbij kwam als locatie. Wethouder Paats had voorgesteld dat ik er manager zou worden, waarvoor ik dan een bonus op mijn salaris zou krijgen. Toen plots die bonus niet doorging, is de school aan de Diamantstraat zelfstandig verder gegaan onder de naam De Toermalijn en werd ik er hoofd van. In 1985 - ik was een jaar of 40, waarvan elf jaar hoofd - gingen de lagere scholen en kleuterscholen samen tot

Hoewel Hans Mulder eigenlijk piloot had willen worden, heeft hij toch met veel plezier veertig jaar in het onderwijs gewerkt. Foto: Wil Kokelaar

basisscholen. Ik zou directeur van de basisschool worden, maar na ampel be raad bedankte ik daarvoor en met mij drie collega's. Zowel het gemeentelijke beleid als het beleid van het ministerie hadden met deze besluitvorming te maken. Toen was er dus paniek bij de gemeente.”

„Met ingang van augustus 1985 werd ik dus weer leerkracht en wel voor anderhalve dag per week op de Koninigin Julianaschool in Zwammerdam en voor drieënhalve dag per week op de nieuwste school in Alphen: De Griffel, aan de Mandenvlechter. Hier heb ik ongeveer vijftien jaar gewerkt. Toen in 1994 De Griffel fuseerde met de Elckerlyc ontstond openbare basisschool De Kameleon. Op een gegeven moment kwam de vraag of ik niet aan groep 8 op locatie Havixhorst wilde lesgeven. Omdat we samen één school en één team zijn, had ik geen bezwaar. Inmiddels werk ik zo'n tien jaar in de Horstenbuurt.”

OVER WENNEN

Van onderwijzer naar manager, en weer terug. Hoe is dat?

„Zowel het managen als het werken met kinderen vond ik allebei erg leuk. Als onderwijzer heb ik aan alle groepen lesgegeven, behalve aan kleuters. Op de Mandenvlechter heb ik vier jaar in groep 3 gestaan. Omdat ik toen vader was van een kind in die leeftijd, durfde ik groep drie wel een jaartje aan. Uiteindelijk heb ik met veel plezier vier jaar les gegeven aan die leeftijdsgroep. Hun enthousiasme, onbevangenheid

en spontaniteit spraken me erg aan. Na vier jaar vond ik het genoeg. In de bovenbouw - zoals nu met groep 8 - heb je meer discussie met de leerlingen en dat vind ik leuk.

Als leerkracht help je hun een mening te vormen. De maatschappij is tegenwoordig zo gecompliceerd en hectisch. Dan valt het diep in mijn hart mee, hoe dat er in de schoolsituatie aan toe gaat. Bij het instuderen van de musical gedragen mijn leerlingen zich wat vrijer dan anders en dat is logisch, maar ook dan valt er beslist goed met hen te werken. Het blijft echter noodzakelijk orde te houden, want anders kun je het schudden. Gelukkig heb ik daar nooit problemen mee. In de klas zijn we respectvol naar elkaar toe, dus zijn ze niet brutaal en hebben ze geen grote mond.”

En hoe beviel het managen?

„Manager zijn was iets heel anders dan lesgeven, maar ook dat heb ik met plezier gedaan. Ik ben nu eenmaal een regelneef die graag zicht houdt op het totaal. Na elf jaar hoofd te zijn geweest, was het wennen om weer voor de klas te staan. Ik had twee jaar nodig om daar in te groeien, maar heb nooit spijt van die stap gehad. Al was het maar omdat je als hoofd werkweken hebt van 60 tot 70 uur. Toen ik weer onderwijzer was, had ik ineens tijd over voor andere dingen dan alleen maar onderwijs. Zo werd ik voorzitter van de jeugdcommissie van een badmintonvereniging en ging er een aantal uren trainingen geven. Onderwijzers hoor je wel eens

over de werkdruk, maar ik weet nu hoe relatief die is.”

OVER WERKDRUK

Aan de andere kant: van onderwijzers wordt nu meer verwacht dan vroeger, toch?

„Je bent tegenwoordig inderdaad steeds meer een opvoeder, omdat ouders dat door hun werk minder zijn. Zij geven - voor de lieve vrede - te veel toe aan hun kinderen. Leerkrachten daarentegen vinden het niet erg om in te grijpen en te corrigeren, want juist duidelijkheid en structuur helpen mee dat kinderen het naar hun zin hebben op school. Tegenwoordig wordt er naast taal en rekenen ook veel aandacht besteed aan de sociaal-emotionele vorming van kinderen en aan pestprojecten. Pesten is iets van alle tijden, maar zo 'sneaky' als het nu gebeurt - anoniem via msn - vind ik laag-bij-de-gronds. De voortschrijdende (computer)techniek moet je gebruiken waarvoor het bedoeld is en niet op deze manier misbruiken. Wanneer je het met iemand niet eens bent, zeg het dan liever in z'n gezicht, want dan kan hij zich verweren. Dat geldt niet alleen voor kinderen, maar ook voor de verstandhouding tussen ouders en leerkrachten. Gelukkig heb ik nauwelijks meegemaakt dat er met ouders geen goed gesprek meer mogelijk was.” „Wat ik vind van het plan om basisschoolleerlingen al jong meerdere vreemde talen te leren? Dat vind ik op zich prima, mits de basiskennis van taal en rekenen goed is. En wat je ook moet beseffen, is dat deze extra

lessen ten koste gaan van andere vakken, zoals gym en zang. Als 'gymman' zou ik dat zonde vinden. Want hoewel De Kameleon een vakleerkracht heeft hiervoor, gaf ik altijd bijzonder graag zelf gymlessen.”

OVER TOEKOMSTPLANNEN

Wat kunnen we nog van Hans Mulder verwachten?

„Werken in het onderwijs heb ik best lang volgehouden en gelukkig in goede gezondheid. Als de school echt onthand zit zou ik kunnen invallen, maar dat doe ik liever niet. Na mijn afscheid van morgen krijg ik namelijk een heel ander leven; als huisman - mijn vrouw werkt nog een jaartje door - en met mijn hobby's. Eén daarvan is onze kleinzoon, van wie ik regelmatig foto's wil maken met mijn nieuwe toestel. Want hoewel ik jong bleef door de omgang met de leerlingen en een stagiaire me laatst begin vijftig schatte, ben ik toch echt al opa.”

Naam: Hans Mulder

Geboortedatum: 29 oktober 1944

Geboorteplaats: Brummen (Gld)

Beroep: (voormalig) onderwijzer groep 8

Relatie: getrouwd met Hennie van der Wal (62)

Kinderen: dochter Marjolein (32), zoon Daan (27) en kleinzoon Finn (2 maanden)

Hobby's: badminton spelen en training geven, hardlopen, fietsen, accordeon spelen en met de caravan weg